

Regionalt
tillväxtprogram

Diarienummer
301-1685-2009

Regionalt tillväxtprogram för Jämtlands län

2009–2013

Länsstyrelsen
Jämtlands län

Omslagsbilder:

Vindkraftverk: Foto Marie Birkl

Mittuniversitetet: Foto Fredrik Herrlander

Antaget av Rådet för regional utveckling 2009-03-16 och
fastställt av Länsstyrelsen Jämtlands län 2009-03-18

Diarienummer

301-1685-2009

Beställningsadress

Länsstyrelsen Jämtlands län

831 86 Östersund

Telefon 063-14 60 00

Grafisk form

Jonasson grafisk design

Tryck

Daus tryckeri, Östersund 2009

Förord

Jämtlands län är en region där många vill bo och verka och dit många vill resa. Så står det i den regionala utvecklingsstrategi som Länsstyrelsen tog fram under 2006 i nära samverkan med Rådet för regional utveckling.

För att många ska kunna bo och verka här krävs jobb för alla. Det Regionala tillväxtprogram som du just nu håller i din hand har som övergripande mål att bidra till skapandet av fler arbetstillfällen för kvinnor och män i länet.

Programmet ska vara ett styrande dokument i syfte att samla resurser och insatser för att uppnå detta mål. Det ska styra användningen av det anslag för regionala tillväxtåtgärder som Länsstyrelsen disponerar. De möjligheter som kan finnas att »växla upp« dessa medel med stöd från EUs strukturfonder ska också tas till vara.

Programmet har tagits fram i bred samverkan med företrädare för bland annat näringsliv, organisationer, Mittuniversitetet, kommunerna och landstinget.

Inte minst i dessa tider av lågkonjunktur är det viktigt att vi har en samsyn kring hur vi bäst använder de resurser vi har till förfogande för att både behålla och skapa nya arbetstillfällen i länet.

Jämtlands län är redan ett attraktivt län där många vill bo och verka. Detta program är ett av verktygen för att skapa de jobb som behövs för att alla som vill ska kunna bo och verka här.

Östersund den 18 mars 2009

Britt Bohlin
Landshövding

Innehåll

1. Inledning och syfte.....	5
2. Övergripande mål	6
3. Disposition – läsanvisning	6
4. Prioriteringar.....	6
4.1 Innovation och förnyelse.....	6
Stöd kan lämnas till åtgärder som bidrar till;.....	6
4.2 Kompetensförsörjning och ökat arbetskraftsutbud.....	8
Stöd kan lämnas till åtgärder som bidrar till;.....	8
4.3 Tillgänglighet.....	9
Stöd kan lämnas till åtgärder som bidrar till;.....	9
5. Urvalskriterier	10
6. Medel för programmets genomförande.....	11
7. Uppföljning och Utvärdering	11
8. Kontakter	11

Regionalt tillväxtprogram för Jämtlands län 2009–2013

1. Inledning och syfte

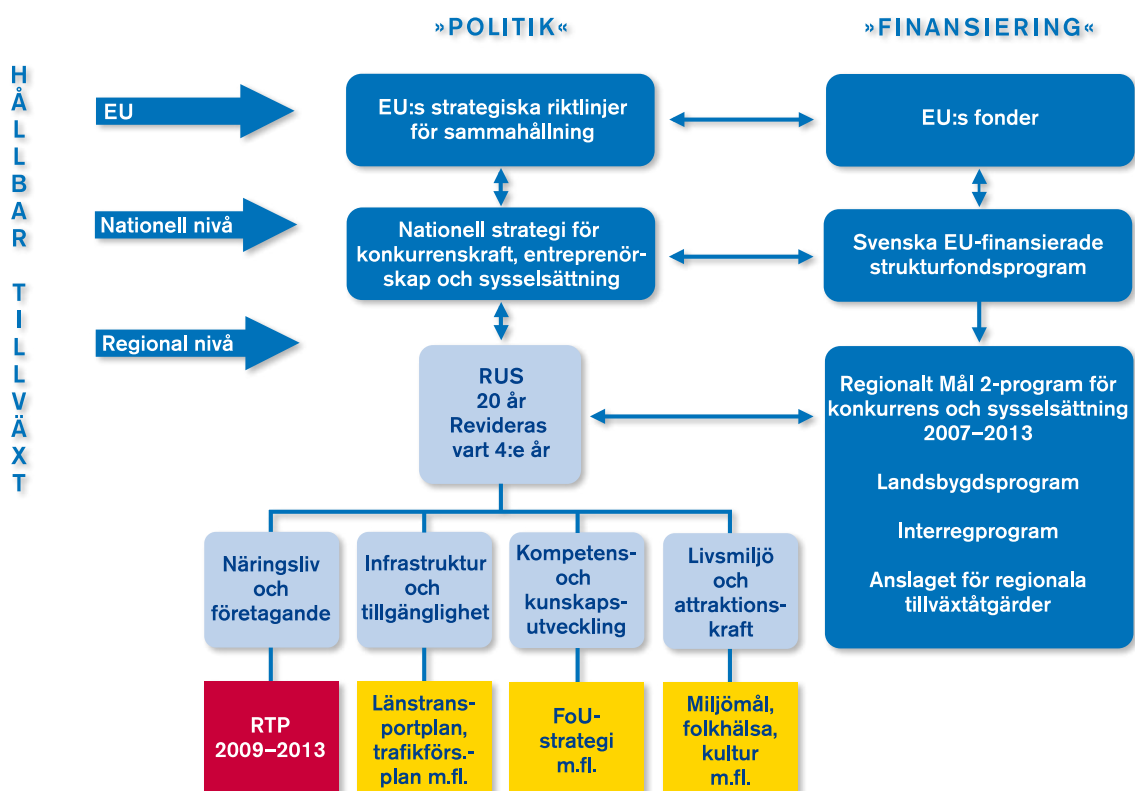
Det regionala tillväxtprogrammet har till syfte att styra insatser för en långsiktigt hållbar tillväxt i Jämtlands län.

Programmet ska vara ett styrande dokument i syfte att samla resurser och insatser för att uppnå gemensamma mål för en hållbar tillväxt i länet. Det ska styra inriktningen i användningen av det anslag för regionala tillväxtåtgärder som Länsstyrelsen disponerar. Programmet ska också kunna användas av andra myndigheter, organisationer och företag i syfte att samla resurser och insatser mot ett gemensamt mål för en hållbar tillväxt i länet.

Regeringen har lagt fast en nationell strategi för konkurrenskraft, entreprenörskap och sysselsättning. Denna strategi, som pekar på behovet av ett processinriktat program utifrån näringslivets behov, utgör en av utgångspunkterna för det nya tillväxtprogrammet.

Andra utgångspunkter är den Regionala utvecklingsstrategin för Jämtlands län, det regionala strukturfondsprogrammet för regional konkurrenskraft och sysselsättning i Mellersta Norrland 2007–2013 och programmet för Europeiskt territoriellt samarbete Interreg Sverige–Norge.

Av bilden nedan framgår sambanden mellan de olika strategierna och programmen. Den regionala utvecklingsstrategin (RUS) har ett förhållandevis långt tidsperspektiv och en bred inriktning. Det regionala tillväxtprogrammet har, liksom flera av de övriga programmen, ett kortare tidsperspektiv och är »smalare« i det avseendet att det är särskilt inriktat mot åtgärder för att öka sysselsättningen i länet.

I bilaga till detta tillväxtprogram redovisas i sammandrag den bakgrund och den analys som legat till grund för programmet.

2. Övergripande mål

Det övergripande målet med programmet är att bidra till skapandet av fler arbetstillfällen för kvinnor och män i länet. Detta kan ske både genom att medverka till ökad sysselsättning i befintliga företag och genom att stimulera lokalisering och bildande av nya företag i länet.

Programmet anger vilka åtgärder eller aktiviteter som kan stödjas genom beslut på regional nivå för att bidra till fler arbetstillfällen.

Programmet ska bidra till att öka antalet arbetstillfällen från 60 183 (år 2007) till 62 000 år 2013.

3. Disposition – läsanvisning

Programmet utgår från regeringens nationella strategi för konkurrenskraft, entreprenörskap och sysselsättning och är disponerat utifrån de prioriteringar som anges där, nämligen;

- Innovation och förnyelse
- Kompetensförsörjning och ökat arbetskraftsutbud
- Tillgänglighet
- Strategiskt gränsöverskridande samarbete

För de tre första av dessa insatsområden anges prioriterade åtgärder och vilka som är huvudaktörer för de olika insatsområdena. Det fjärde området – strategiskt gränsöverskridande samverkan – har i programmet inarbetats i de tre första områdena. De möjligheter som närheten till andra regioner, och inte minst närheten till Tröndelag, ger ska nyttjas för att uppnå det övergripande målet i programmet.

4. Prioriteringar

De prioriteringar som anges nedan utgår, som tidigare nämnts, både från den nationella strategin för konkurrenskraft, entreprenörskap och sysselsättning och från den regionala utvecklingsstrategin i Jämtlands län. Samtidigt har den nya konjunktursituationen beaktats och möjligheterna att dämpa konsekvenserna av lågkonjunktursverknings i länet inom ramen för detta program ska tas tillvara.

4.1 Innovation och förnyelse

De övergripande målen i den regionala utvecklingsstrategin när det gäller näringsliv och företagande är;

- Fler personer är företagare än idag
- Fler personer besöker vårt län än idag
- Fler företag säljer på en marknad utanför länet

För att uppnå dessa mål kan stöd kan lämnas till åtgärder som bidrar till;

- Utveckling av teknik, produkter, tjänster och marknader inom området förnyelsebar energi
- Ökad kunskapsnivå i länets företag

- Ökade FoU-investeringar i länets företag och branscher
- Ökad samverkan mellan länets företag och universitets- och forskningsvärlden
- Utveckling av starka innovationssystem i länet
- Ökad kommersialisering av forskningsresultat
- Ökad samverkan mellan länets företag
- Utveckling av gränsöverskridande kluster och innovativa miljöer tillsammans med Nord- och Sör-Tröndelag och andra regioner
- Högre förädlingsgrad i länets företag
- Produktivitetsutveckling i industri- och tjänsteföretag
- Utveckling av nya tjänstebranscher
- Ökad försäljning för länets företag på marknader utanför länet och utanför landet
- Öka de utländska nyinvesteringarna i länet
- Ökat antal utländska turister till länets destinationer
- Ökad året runt-turism
- Ökat utbud av riskkapital och lånekapital till företag i länet

Ansvaret för genomförandet av dessa åtgärder ligger i första hand på företagen i länet och dess organisationer liksom Almi, Saminvest AB, Mittuniversitet och andra FoU-organ.

Mål för åtgärderna

- Minst tio nya satsningar inom området förnyelsebar energi under programperioden
- Minst fem nya strategiska nätverk mellan länets företag
- Minst fem nya strategiska nätverk mellan länets företag och universitets- och forskningsvärlden
- Ökat antal utomnordiska gästnätter. En ökning som är minst 10 % högre än i jämförbara regioner.
- Antal besök på kultur- och kulturarvsbaserade besöksmål ökar med 5 % under programperioden

4.2 Kompetensförsörjning och ökat arbetskraftsutbud

De övergripande målen i den regionala utvecklingsstrategin när det gäller kompetens- och kunskapsutveckling är;

- Fler personer är i arbete än idag
- Fler personer utbildar sig på en högre nivå än idag
- Näringslivsanpassade utbildningar utvecklas

För att uppnå dessa mål kan stöd lämnas till åtgärder som bidrar till;

- Ökad kunskapsnivå i länets företag
- Infrastruktur för strategiska satsningar inom bland annat turism, kultur och idrott för att öka länets attraktionskraft
- Ökad invandring till länet
- Förbättrad integration av invandrare i länet
- Utveckling av näringslivsanpassade utbildningar
- Ökade internationella aktiviteter i länets utbildningar
- Ökad rekrytering av utländska studenter till Mittuniversitetets utbildningar

Ansvar för genomförandet av dessa åtgärder ligger i första hand på länets kommuner, arbetsförmedlingar och näringslivet och dess organisationer samt Mittuniversitetet.

Mål för åtgärderna

- Minst tio nya näringslivsanpassade utbildningar under perioden
- Minst 5 % ökad förvärvsgrad för utomnordiskt födda
- Antalet helårsstudenter från länet vid Mittuniversitetet ska öka med 200 under programperioden
- Antalet internationella studenter vid Mittuniversitetet i Östersund ska öka med 200 under programperioden
- Positivt flyttnetto i länet

FOTO: FREDRIK HERRLANDER

FOTO: MARIE BIRKL

4.3 Tillgänglighet

Ett övergripande mål i den regionala utvecklingsstrategin när det gäller tillgänglighet är;

- Förbättrade kommunikationer överbryggas de långa avstånden

För att uppnå detta mål kan stöd lämnas till åtgärder som bidrar till;

- Förbättrade förutsättningar för transporter av företagens insatsvaror och leveranser
- Förbättrade förutsättningar för företags och organisationers behov av kommunikationer
- Förbättrade förutsättningar för turister från både olika delar av Sverige och utomlands att ta sig till länets turistdestinationer
- Förbättrade förutsättningar för kollektiv arbetspendling för att stärka länets arbetsmarknader
- Förbättrade kommunikationer över riksgränsen både vad avser gods- och persontrafik
- Utveckling av nya former för kommersiell och offentlig service i områden med begränsat befolkningsunderlag
- Bättre tillgång till bredbandsnät
- Högre nyttjande av IT-tjänster i länets företag

Ansvaret för genomförandet av dessa åtgärder när det gäller transportinfrastruktur ligger i första hand på trafikverken och Länsstyrelsen med finansiering från de långsiktiga infrastrukturplanerna på nationell och regional nivå. När det gäller regional och interregional kollektivtrafik ligger ansvaret för genomförande och finansiering i första hand på Länstrafiken och dess ägare, samt Rikstrafiken och det nybildade Norrtåg AB. Åtgärder för utredningar och analyser inom området liksom utveckling av nya trafiklösningar och transportupplägg kan behöva särskilt stöd utöver ordinarie finansiering för att komma till stånd.

Mål för åtgärderna

- Ökad andel kollektivresande till och från samt inom länet
- Fem procents höjning av andelen hushåll med tillgång till bredbandsnät i länet

5. Urvalskriterier

De insatser som görs inom ramen för detta program ska ske med beaktande av gällande mål för hållbar utveckling i dess tre dimensioner; miljömässig hållbarhet, social hållbarhet och ekonomisk hållbarhet. Den miljömässiga dimensionen har fokus på miljömålsarbetet och att skydda människors hälsa, bevara kulturmiljöer och en god naturresurshushållning. I den sociala dimensionen ingår aspekter som folkhälsa, arbetsmarknad, demokrati och mänskliga rättigheter inklusive jämställdhet. Den ekonomiska dimensionen fokuserar ekonomisk tillväxt där långsiktighet går före kortsiktighet.

För att säkerställa att de insatser som görs och det stöd som lämnas inom ramen för detta tillväxtprogram sker med beaktande av gällande mål för hållbar utveckling ur olika aspekter ska följande urvalskriterier gälla.

Samtliga urvalskriterier är inte tillämplbara för alla typer av insatser och åtgärder. I inget fall får dock stöd lämnas till åtgärder som uppenbart står i strid med nedan angivna urvalskriterier;

- Positiv påverkan på utvecklingen mot regionens gällande miljömål
- Positiv påverkan på utvecklingen i enlighet med gällande energi- och klimatstrategi
- Positiv påverkan för ökad jämställdhet
- Positiv påverkan för ökad integration och mångfald

I vissa fall kan konflikter komma att uppstå mellan det övergripande målet om fler arbetstillfällen och urvalskriterierna ovan. I avvägningen mellan dessa intressen ska begreppet hållbar tillväxt användas och tolkas som att bra utvecklingsvillkor ska skapas för kvinnor och män i länet utan att förstöra för framtida generationer.

För att säkerställa att programmets övergripande mål uppnås ska dessutom stöd i första hand utgå till projekt och företag som har;

- En tydlig inriktning att ta tillvara de affärsmöjligheter som skapas i klimatförändringens spår och att motverka ytterligare negativ klimatpåverkan
- Tydliga möjligheter att skapa nya varaktiga arbetstillfällen för kvinnor och män
- En tydlig innovativ inriktning
- Möjlighet till fortlevnad efter projektidens slut
- Möjlighet till generell kunskaps- och erfarenhetsspridning i regionen
- Möjlighet att dämpa konsekvenserna av lågkonjunktorens verkningar i länet
- Ett högt deltagande från näringslivet

Stöd kan endast lämnas i den omfattning som behövs för att åtgärden ska komma till stånd.

6. Medel för programmets genomförande

De huvudsakliga medlen för programmets genomförande förutsätts komma från företagens, statens, kommunernas, landstingets och organisationernas ordinarie budgetar. Utöver detta kan särskild finansiering tillföras/sökas från EUs strukturfonder och Landsbygdsprogrammet. När det gäller prioriteringen av medel från EUs olika fonder finns särskilda program, planer och åtgärdsdokument som styrande dokument.

Detta tillväxtprogram har till främsta uppgift att styra användningen av övriga offentliga medel såsom anslaget för regionala tillväxtåtgärder (anslag 1.1 under utgiftsområde 19) som disponeras av Länsstyrelsen och Nutek samt andra statliga insatser. Programmet ska också kunna vara vägledande vid prioritering av kommunala insatser för regional tillväxt. De möjligheter som kan finnas att »växla upp« dessa medel med stöd från exempelvis EUs strukturfonder ska nyttjas.

7. Uppföljning och Utvärdering

Tillväxtprogrammet ska följas upp årligen. När det gäller måluppfyllelsen ska Länsstyrelsen årligen i rapporten »Tillståndet i länet« följa och rapportera utvecklingen utifrån gällande indikatorer för hållbar utveckling.

Programmet ska också följas upp utifrån dess användbarhet som styrande dokument för de anslag för regionala tillväxtåtgärder som Länsstyrelsen disponerar.

Revideringar i programmet kan bli aktuella under programperioden utifrån resultaten av de uppföljningar som görs. Beslut om revidering av programmet fattas av Länsstyrelsen efter samråd med Rådet för regional utveckling i Jämtlands län.

8. Kontakter

För upplysningar om stöd utifrån detta program kontakta;

Länsstyrelsen

Funktionen för projekt- och företagsstöd (om stöd via länsanslag och landsbygdprogram)

Telefon 063-14 60 00

831 86 Östersund

Besöksadress Köpmangatan 21

www.lansstyrelsen.se/jamtland

Länsstyrelsen Jämtlands län

Postadress: 831 86 Östersund
Besöksadress: Köpmangatan 21
Telefon: 063-14 60 00
jamtland@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/jamtland